

MMA • MMKI

PROGRAMOK

2019

SZEPTEMBER
OKTÓBER
NOVEMBER
DECEMBER

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet

KEDVES OLVASÓNK!

Őszi programfüzetünket áttekintve őszintén állíthatom, hogy izgalmas és sokszínű programokkal teli félévnek nézünk elébe. Számos méltán elismert XX. századi művész, alkotó életútja, munkássága kerül középpontba konferenciáinkon. A már hagyományosan kéthetente csütörtökönként megrendezésre kerülő *Esték a Hild-villában* elnevezésű sorozat mellett idén egy új előadás-sorozatnak ad otthont a FUGA Budapesti Építészeti Központ *Haza a kövekben I. – Kortárs szlovákiai építészet a modern és az organikus vonzásában* címmel. Szeptemberben várjuk Önt a Pesti Vigadóban az *„Életet az énekbe” – Konferencia Bárdos Lajos születésének 120. évfordulójára* címmel megrendezendő konferenciánkra, amelyen megidézzük azt a szellemiséget, amely a sokoldalú, számos területen is kiemelkedőt alkotó Bárdos Lajos zeneszerzőt jellemezte.

Októberben a *„Mozgó dó...” III. – Konferencia Kokas Klára emlékére*, valamint a *Szabó Dezső helye a magyar kultúrában* címmel megrendezésre kerülő konferenciáinkon szintén a Pesti Vigadó épületében várunk minden érdeklődőt. Az előbbi tudományos ülésünkünk főhajtás egy különleges személyiség, Kokas Klára zenepedagógus előtt, utóbbinak pedig egyaránt tárgyát képezi majd Szabó Dezső életpályája, filozófiai világképe, politikai eszmerendszere, irodalomszemlélete és prózapoétikája, valamint az életmű hatástörténete.

Novemberben a ma emberének egy valós problémájára reagálva a klímaváltozást a művészetek oldaláról vizsgáljuk a *Méregzöld – Összművészeti konferencia a természetről mint problémáról* című konferencia keretében. Az *„Ágyúk és virágok” – Cziffra György emlékezete* című nemzetközi szimpózium, amely szintén novemberben kerül megrendezésre, azt a célt tűzi ki maga elé, hogy elindítsa, előmozdítsa Cziffra György előadóművészeti recepciójának feltárását. Félévzáró műhelykonferenciánk Timár Sándor művészetét mutatja be több oldalról, avatott szakemberek segítségével a Makovecz Központ és Archivum épületében, ahol további érdeklődésre számot tartó programokra is sor kerül.

Az idei ősz sem múlhat el a Kutatók Éjszakája nélkül. A kutatói pályát népszerűsítő rendezvénysorozat középpontjában idén Kemény Henrik legendás bábművész, a Magyar Művészeti Akadémia néhai tagjának munkássága kerül bemutatásra. Szeptember 27-én délelőtt iskolai csoportoknak szóló programjainkkal, délután házvezetéssel és interaktív előadásokkal várjuk az érdeklődőket a Hild-villában.

Újdonságainkat bemutató elektronikus oldalainkon számos új olvasnivalót talál, amelyek jelentős része honlapunkon elérhető. Felhívom figyelmét a kutatóintézet kortárs magyar irodalmi műveket és eseményeket bemutató weboldaláról szóló cikkünkre (www.mmalexikon.hu), és hogy bemutassuk, kik állnak egy-egy rendezvényünk túloldalán, megújult programfüzetünkben mostantól érdekes interjúkat olvashat kutató kollégáimról.

Tisztelettel ajánlom továbbá az MMA más intézményei, a Pesti Vigadó, a Műcsarnok és az MMA Kiadó által nyújtott szolgáltatásokat, amelyekről társintézményeink honlapján tájékozódhat.

Szeretettel várjuk Önt programjainkon, tartson velünk idén ősszel is!

Kocsis Miklós
igazgató

Rendezvénynapló

2019. SZEPTEMBER:

- szeptember 5.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- szeptember 18.** „Életet az énekbe” – Konferencia Bárdos Lajos születésének 120. évfordulójára
- szeptember 19.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- szeptember 26.** Haza a kövekben I. – Kortárs szlovákiai építészet a modern és az organikus vonzásában
– előadás-sorozat a FUGÁBAN
- szeptember 27.** Kutatók Éjszakája

2019. OKTÓBER:

- október 3.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- október 15.** „Mozgó dó...” III. – Konferencia Kokas Klára emlékére
- október 17.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- október 24.** Haza a kövekben I. – Kortárs szlovákiai építészet a modern és az organikus vonzásában
– előadás-sorozat a FUGÁBAN
- október 28-29.** Szabó Dezső helye a magyar kultúrában – konferencia
- október 30.** Könyvtári beszélgetések – előadás-sorozat

2019. NOVEMBER:

- november 7.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- november 11.** A történeted – Beszélgetés a digitális képiségről
- november 18.** Méregzöld – Összművészeti konferencia a természetről mint problémáról
- november 20.** „Ágyúk és virágok” – Cziffra György emlékezete
– I. Nemzetközi tudományos műhelytalálkozó
- november 21.** Esték a Hild-villában – „Gyűlj ki csillag sötét egen...”
Az elmúlt 100 év a népművészetben
– művészetelméleti előadás-sorozat
- november 27.** Könyvtári beszélgetések – előadás-sorozat
- november 28.** Haza a kövekben I. – Kortárs szlovákiai építészet a modern és az organikus vonzásában
– előadás-sorozat a FUGÁBAN

2019. DECEMBER:

- december 4.** Néptáncnyelven – Szimpózium Timár Sándor közelgő 90. születésnapja tiszteletére

ESTÉK A HILD-VILLÁBAN MŰVÉSZETELMÉLETI ELŐADÁS-SOROZAT

„Gyűlj ki csillag sötét egen..”

AZ ELMŰLT 100 ÉV A NÉPMŰVÉSZETBEN

HILD-VILLA
az MMA Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézetének székháza

ESTÉK A HILD-VILLÁBAN MŰVÉSZETELMÉLETI ELŐADÁS-SOROZAT

„Gyűlj ki csillag sötét egen..” AZ ELMŰLT 100 ÉV A NÉPMŰVÉSZETBEN

A magyar népművészet – és annak minden műfaja – nem csupán szépségéről, de összeszedettségéről és kutatásának helyzetéről is híres. Talán nemcsak szerencse kérdése, hogy még megfelelő időben, a népművészet valós életében fogtak hozzá hatalmas műveltségű és széles látókörű tudósok a feldolgozásához. A feltérképezés és tudományos igényű rendszerezés a XX. század elején indult.

Sorozatunkban az elmúlt 100 esztendő kutatási eredményeiről lesz szó: a népművészet különböző területein történt jelenségeket, valamint a kutatás történetét mutatjuk be.

AZ ESTEK HÁZIGAZDÁJA: FEHÉR ANIKÓ népzenekutató, karnagy, az MMA MMKI tudományos munkatársa

A SOROZAT ELŐADÁSAI:

2019. szeptember 5.	18.00	BESZPRÉMY KATALIN: A különféle népművészeti mozgalmak, és azok szerepe a hagyományos kézműves tudás fennmaradásában a népművészet felfedezésének korszaka után
2019. szeptember 19.	18.00	LANDGRÁF KATALIN: FNS, avagy a nomád nemzedék története dokumentumok és személyes emlékek alapján
2019. október 3.	18.00	WESSELÉNYI-GARAY ANDOR: Kortárs öko-regionalista építészet Erdélyben, avagy miképp és miért lesz valami, ami korábban nincs
2019. október 17.	18.00	AGÓCS GERGELY: Érdekezérelt erózió – A felvidéki magyarság hagyományos kultúrája az elmúlt évszázad társadalmi folyamatainak tükrében
2019. november 7.	18.00	DIÓSZEGI LÁSZLÓ: A magyar néptánc történelmi pillanatai
2019. november 21.	18.00	PÁVAI ISTVÁN: Népzenei dialektusok Erdélyben

HELYSZÍN: HILD-VILLA, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének székháza (1121 Budapest, Budakeszi út 38.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Haza a kövekben I.

KORTÁRS SZLOVÁKIAI ÉPÍTÉSZEZET
A MODERN ÉS AZ ORGANIKUS VONZÁSÁBAN

ELŐADÁS-SOROZAT A FUGÁBAN

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

www.mma-mmki.hu

Haza a kövekben I.

KORTÁRS SZLOVÁKIAI ÉPÍTÉSZEZET
A MODERN ÉS AZ ORGANIKUS VONZÁSÁBAN

ELŐADÁS-SOROZAT A FUGÁBAN

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete 2018 szeptemberében *Haza a mélyben* címmel indította el kortárs építészeti előadássorozatát, amelynek célja az volt, hogy feltérképezze a határokon túl élő magyar származású építészek munkásságát.

A 2019 szeptemberével induló második évfolyam a szlovákiai magyar építészek életművére koncentrált. Míg Magyarország és Csehszlovákia építészettörténete pár évnyi késéssel azonos fordulatok mentén alakult a XX. században, adódott két alapvető különbség is. Az egyik a modernizmusokkal kapcsolatos viszony: míg Magyarországon a modern univerzalizmusával szemben folyamatosan élt a törekvés a „nemzeti” építészet megteremtésére, és a modern ebben az értelemben nem lépett fel identitásformáló erővel, addig Csehszlovákia számára a modern egyet jelentett a fiatal állam korszerűségével és perspektivikus jövőképevel. A másik meghatározó tényező inkább véletlen, semmint történelmileg determinált, ez pedig Makovecz Imre hatása. Az organikus építészet sikere, egyértelmű nemzetközi pozíciója a határon túl élő magyar származású építészek munkásságát is befolyásolta. A modernizmus történelmi hagyománya tehát egy rendkívül erős Makovecz-recepcióval egészül ki a Felvidéken, amely a két tradíció gyakran rivalizáló együttélését is kimutathatóvá teszi egyik-másik magyar származású építész életművében.

AZ ESTEK HÁZIGAZDÁJA: WESSELÉNYI-GARAY ANDOR építész,
az MMA MMKI tudományos munkatársa

AZ ELŐADÁSOK IDŐPONTJAI:

2019. szeptember 26. 18.30 JAN STEMPEL

2019. október 24. 18.30 SEBASTIAN NAGY

2019. november 28. 18.30 KRCHO JÁNOS

HELYSZÍN: FUGA BUDAPESTI ÉPÍTÉSZEZETI KÖZPONT

(1052 Budapest, Petőfi Sándor u. 5.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Wesselényi-Garay Andor

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

ÉLETET AZ ÉNEKBE

KONFERENCIA BÁRDOS LAJOS
SZÜLETÉSÉNEK 120. ÉVFORDULÓJÁRA

2019. SZEPTEMBER 18. | PESTI VIGADÓ
A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA SZÉKHÁZA

„Életet az énekbe” KONFERENCIA BÁRDOS LAJOS SZÜLETÉSÉNEK 120. ÉVFORDULÓJÁRA

KONFERENCIA

Bárdos Lajos, a XX. század jelentős zeneszerzője, a zeneelmélet és a zenetudomány meghatározó személyisége 120 évvel ezelőtt született. Bárdos nemcsak számos szakterületének volt kiváló mestere, de szívvel-lélekkel dolgozó, másokat magával ragadó, karizmatikus tanár is. Kotta- és könyvkiadót szervezett, és felkarolta a korában igen veszélyesnek számító egyházi zene kérdését. Minden előadása gyakorlati haszonnal bírt, szellemes, okos mondásai nemzedékről nemzedékre terjednek. Csak egy közülük: „Győzött a népdal: az iskolában tiltott gyümölcsből kötelező tananyaggá lett. De amire nem számítottunk: éppen ebben van bizonyos hátrány is. Lecke lett a népdal. És amit muszáj – az iránt ugye nem nagyon lelkesedünk. A mai énektanítónak valóságos bűvésznak kell lennie: tanítsa azt, amit muszáj, úgy, mintha még most is tilos lenne! Varázsolja a népdaléneklést lecke helyett lelkesítő, embert formáló, életre szóló élménnyé!”

Konferenciánkon megidézzük azt a szellemiséget, amely ezt a sokoldalú, számos területen is hatalmasat alkotó művészt jellemezte. Bárdos Lajos zenét magyarázó féltő szeretete, megalapozott, több oldalról is alátámasztott okfejtései még mindig nincsenek maradéktalanul a tanárok és a diákok előtt. Nemcsak a zeneoktatásban, de más területeken is tanulhatunk tőle.

IDŐPONT: 2019. szeptember 18., 10.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, a Magyar Művészeti Akadémia székháza
(1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Bárdos Lajos hagyatéka

09.
27.

KUTATÓK ÉJSZAKÁJA

A HILD-VILLÁBAN

2019.
09.
27.

KIÁLLÍTÁS:
KEMÉNY HENRIK
BÁBSZÍNHÁZA

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

Kutatók Éjszakája

PROGRAMOK ISKOLAI CSOPORTOK RÉSZÉRE:

- szept. 27. 10.00-16.00 Utazás a reformkorba: A Hild-villa épületének kalandos felderítése**
(óránként induló játék alsó és felső tagozatos diákok részére)
- szept. 27. 10.00-11.00 Kemény Henrik megidézése Vitéz Lászlón keresztül**
(alsó tagozatos diákok részére)
Bábjáték az MMA művészeti ösztöndíjprogram ösztöndíjasával, Fabók Mancsival.
- szept. 27. 10.00-13.00 Ének - mozdulatjáték - tánc... LÉVAI PÉTER-rel**
(alsó és felső tagozatos diákok részére)
Egyszerűen és könnyen megismerkedhetünk mozdulatípusokkal, térirányokkal, motívumokkal és a bűvös szóval: improvizáció.
- szept. 27. 10.00-13.00 Tudáskapszula - okostanóra BÓLYA ANNA MÁRIÁ-val**
(felső tagozatos és középiskolás diákok részére)
A mélyfigyelem fejlesztésére épülő okostanóra célja a tananyag kulcsszavak köré épülő hatékony megjegyzése a néptánc, kortárs tánc, költészet, néptánc-show témakörben. Ebből kaphatsz egy kapszulányi ízelítőt a Kutatók Éjszakáján a Hild-villában.
- szept. 27. 14.00-16.00 Legyél Te is zeneszerző!**
Interaktív zenei foglalkozás WINDHAGER ÁKOS-sal
(alsó tagozatos diákok részére)
Kívülről ismered az Aladdin, a Lego Story 2 vagy a Jégvarázs dallamait? Vajon mitől olyan népszerűek ezek a zenék? A foglalkozás végére kiderül, hogy könnyű-e vagy nehéz fülbemászó dallamot írni.

Csoportok regisztrációját a rendezveny@mma-mmki.hu e-mail címen vagy a (+36-20) 198-2902 telefon számon várjuk.

ELŐADÁSOK EGYÉNI LÁTOGATÓK RÉSZÉRE:

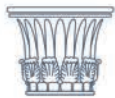
- szept. 27. 16.00 Quodlibet - avagy - ahogy tetszik**
Közös barangolás a zene világában, egy kis énekléssel
- FEHÉR ANIKÓ
- szept. 27. 17.00 Hild-villa-házvezetés egy építész szemével**
- WESSELÉNYI-GARAY ANDOR
- szept. 27. 18.00 A sellőktől a szirénekig**
Zenés mitológiai előadás a romantika zenei csemegéiből
válogatva - WINDHAGER ÁKOS
- szept. 27. 19.00 A csűr mint mikrokozmosz - Kortárs öko-regionalista építészeti Erdélyben**
- WESSELÉNYI-GARAY ANDOR

KIÁLLÍTÁS:

- szept. 27. Kemény Henrik bábszínháza**
A vásári bábjátékos Kossuth-díjjal kitüntetett művészeről, a Magyar Művészeti Akadémia néhai tagjáról szóló tárlat egész nap megtekinthető.

HELYSZÍN: HILD-VILLA, az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetének székháza (1121 Budapest, Budakeszi út 38.)

A rendezvény minden programja ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Egyéni regisztráció az előadásokra a Kutatók Éjszakája program hivatalos weboldalán keresztül lehetséges: www.kutatokejszakaja.hu.

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

„MOZGÓ DÓ...” III. „A ZENE LELKI TÁPLÁLÉK...”

KONFERENCIA
KOKAS KLÁRA EMLÉKÉRE
2019. OKTÓBER 15.

„Mozgó dó...” III. KONFERENCIA KOKAS KLÁRA EMLÉKÉRE

KONFERENCIA

Konferenciánk főhajtás egy különleges személyiség előtt. Kokas Klára (Szany, 1929 – Arlington, USA, 2010) tanulmányait a budapesti Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola énektanár és karvezető szakán, majd az ELTE pszichológia-pedagógia szakán végezte. A bostoni (USA) és a kecskeméti Kodály Zoltán Zenepedagógiai Intézet tanára volt. Speciális, a szereteten és a muzsika keltette ösztönös mozgáson alapuló módszere nemcsak a zenetanításban, de a pszichológiában is jegyzett, sikeres metódus. „Tehetség!” – mondta róla Kodály 1959-ben. Azóta 60 év telt el, s ezt mondjuk rá ma is, mi, akik óvodásai, tanítványai, munkatársai voltunk, bárhol a világon. A ma már Kokas-pedagógiának nevezett módszer nem hivatkozik, nem látványos eredményekre ösztönzi a tanítványokat, hanem megépíti a belsőt. Kinyitja azokat a kis kapukat, amelyeken keresztül jóban leszünk a világgal, megszeretjük önmagunkat és társainkat, és mellesleg közel kerülünk a muzsikához. Ezen az úton Kokas Klárának a zene „csak” eszköz, pedig személyesen nem is tudott volna élni nélküle.

IDŐPONT: 2019. október 15., 10.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, a Magyar Művészeti Akadémia székháza
(1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Kokas Klára hagyatéka

PESTI VIGADÓ
a Magyar Művészeti Akadémia székháza

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

SZABÓ DEZSŐ

HELYE A MAGYAR KULTÚRÁBAN

KONFERENCIA

2019. OKTÓBER 28-29. | PESTI VIGADÓ
A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA SZÉKHÁZA

Szabó Dezső helye a magyar kultúrában

KONFERENCIA

Szabó Dezső kétségtelenül – életművének recepciója is ezt húzza alá – a magyar kultúrtörténet nagyhatású, megkerülhetetlen alakja. Szerepének jelentőségét, hatásának mibenlétét azonban mind a kortársak, mind az utókor értékelői másban látták. Sokan regényeiben mint a magyarság történelmi önmegértésének páratlan, esztétikai formát nyert dokumentumaiban ismerik fel az oeuvre lényegi elemét. Mások számára az expresszionista irodalmi nyelv úttörője, a magyar prózai stílus megújítója Szabó Dezső. A kortársak közül Juhász Gyula az író korai novelláinak „lét és nemlét kérdéseit fessegető”, örökérvényű bölcséleti tartalmát méltatta.

Az értelmezők és értékelők közt ugyanakkor mindig többségben voltak azok, akik nem az irodalmi műalkotások esztétikai, bölcséleti értékében, hanem politikai-társadalmi üzenetében és azok szellemi hatásában ismerték fel az író történelmi jelentőségét. Szekfű Gyula már az 1920-as évek végén Szabó Dezső társadalomképeinek, politikai eszméinek a fiatal nemzedékre gyakorolt hatásáról értekezett, Keresztury Dezső pedig nem sokkal Szabó Dezső halála után született írásában olyan alkotóként jellemezte az írókat, mint „akinek nem műve, hanem annak hatása a fontos” – a népi mozgalom, amelyet gondolatai tápláltak, jelentékenyebb, mint maguk a művek. A jelenbeli történettudományi köztudat is a Horthy-korszak politikai eszmetörténetének kulcsszereplőjeként tartja számon őt. Ez egyrészt *Az elsodort falu* közgondolkodást formáló erejével, másrészt az író eszméinek a népi mozgalomra gyakorolt hatásával nyer alátámasztást.

Tudományos eszmecserénk az életmű szerteágazó jellegéből, sokirányú hatástörténeti vektoraiból fakadóan különböző tudományterületek képviselőit hívja párbeszédre. A konferencia tárgyát képezi Szabó Dezső életpályája, filozófiai világképe, politikai eszmerendszere, irodalomszemlélete és prózapoétikája, valamint az életmű hatástörténete.

IDŐPONT: 2019. október 28-29., 10.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, a Magyar Művészeti Akadémia székháza
(1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Petőfi Irodalmi Múzeum

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

A történeted

BESZÉLGETÉS A DIGITÁLIS KÉPISÉGRŐL

2019. NOVEMBER 11., 14.00

Beszélgetőpartnerek:

BÁN ANDRÁS műkritikus,

BORDA RÉKA online marketingszakértő, költő,

GYENIS TIBOR képzőművész,

KARAKAS ALEXANDRA doktorandusz és

R. NAGY JÓZSEF vizuális antropológus

FUGA

Budapesti Építészeti Központ

A történeted

BESZÉLGETÉS A DIGITÁLIS KÉPISÉGRŐL

MŰHELYBESZÉLGETÉS

A nyilvános beszélgetés az ezredforduló után általánossá váló digitális képiség sajátosságainak azonosítására és értelmezésére törekszik. A résztvevők a digitális állóképekkel való kommunikálás módjait, azon belül elsősorban a hétköznapi fotóhasználat jellegzetességeit vizsgálják. Kérdéseik: A képeket készítők és az azokat fogyasztók hogyan jelenítik meg saját maguk és csoportjaik identitását? Hogyan próbálnak a képek segítségével történeteket, eseményeket, ahhoz való viszonyulásokat megfogalmazni? Hogyan kezelik, manipulálják – gyakran igen kreatív módon – a képeket, s hogyan változott önmagunk megjelenítése, a birtokolt információ és tudás átadása, érzelmek ébresztése másokban az új képek által? Milyen csatornák segítségével juttatják el képeiket másokhoz, s hogyan működik ez a képi alapú kommunikáció? Mit kezdhet a vizuális szakember, de akár a képeket csak szemlélő néző a JPG fájlok áradásával, áttekinthetetlen halmazaival? A munkamegbeszélés izgalmit és tartalmasságát a beszélgetőtársak sokszínűsége garantálja: van köztük huszonéves és nagypapa, nagyvárosban és falun élő, művész és tudós, nő és férfi, képeket készítő és képeket fogyasztó. Azaz **Bán András** műkritikus, nyugalmazott egyetemi oktató, **Borda Réka** online marketingszakértő, költő, **Gyenis Tibor** képzőművész, egyetemi oktató, **Karakas Alexandra** doktorandusz és **R. Nagy József** vizuális antropológus, egyetemi oktató.

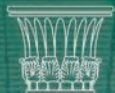
IDŐPONT: 2019. november 11., 14.00

HELYSZÍN: FUGA BUDAPESTI ÉPÍTÉSZETI KÖZPONT

(1052 Budapest, Petőfi Sándor u. 5.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Tom Sodoge, Unsplash

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

Méregzöld

ÖSSZMŰVÉSZETI
KONFERENCIA
A TERMÉSZETRŐL
MINT PROBLÉMÁRÓL

2019. NOVEMBER 18.

PESTI VIGADÓ
a Magyar Művészeti Akadémia székháza

Méregzöld

ÖSSZMŰVÉSZETI KONFERENCIA
A TERMÉSZETRŐL MINT PROBLÉMÁRÓL

KONFERENCIA

Az ökológiai apokalipszis elkerülhetetlensége, a klímaváltozás visszafordíthatatlansága és bolygónk erőforrásainak kimerítése a melankóliának vagy a passzivitásnak mint kortárs esztétikai diszpozíciónak az eminens kiváltó okaivá váltak. A művészetek azonban – a médiával ellentétben – furcsa módon nem a „shock value” felértékelésével, hanem azzal reagáltak a jelen ökológiai krízisére, hogy meggondolgotatnak a természetről alkotott képünk, a természetről való gondolkodásunk alapvető rutinjairól. A transzdiszciplináris párbeszéd ezért olyan berögzült gyakorlatokat kezdett el tematizálni, mint hogy feltétlenül egy (katasztrófa) narratívát kell-e adni annak a műnek, amely a jelen természeti helyzetét akarja kommunikálni az irodalmi nyilvánosság számára; hogy mit kezdhet a művészet-elmélet olyan fogalmakkal, mint a „mélyidő”, az „antropocén” vagy a „fajtörténet”, amelyeket az úgynevezett hard sciencesből importáltak látszólag problémamentesen; hogy mennyiben lehet a természet érintetlenségéről beszélni akkor, amikor már a talaj összetételére – amelyből és amelyre építkezünk – kimutatható hatással bír a hulladéktermelésünk.

Konferenciánk célja, hogy kövessük az ökológiai gondolkodás (pl. Timothy Morton, Timothy Clark, Dipesh Chakrabarty, Eva Horn, Benjamin Bühler stb.) azon célkitűzését, hogy a természethez való viszonyulásunk mélyrétegeibe hatolva azokat a fogalmakat és rutinokat vizsgáljuk, amelyeket elsődlegesen aktivizálunk, valahányszor kísérletet teszünk az ökológiai krízis és katasztrófa megértésére.

IDŐPONT: 2019. november 18., 10.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, a Magyar Művészeti Akadémia székháza
(1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Bujnovszky Tamás

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

„ÁGYÚK ÉS VIRÁGOK”

CZIFFRA GYÖRGY
EMLÉKEZETE

I. NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS
MŰHELYTALÁLKOZÓ

CZIFFRA
CZIFFRA GYÖRGY FESZTIVÁL

2019. NOVEMBER 20., 10.00 | DUNA PALOTA
1051 BUDAPEST, ZRÍNYI U. 5., SZÉCHENYI TEREM

„Ágyúk és virágok” CZIFFRA GYÖRGY EMLÉKEZETE

I. NEMZETKÖZI TUDOMÁNYOS MŰHELYTALÁLKOZÓ

„Csak az árnyékból a fénybe való átmenet korszakában éreztem, hogy valóban élek és szabad vagyok, olyankor, amikor sötét börtönéből kiröppenhetett a tűzmadár.”

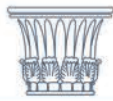
(Cziffra György)

Az „Ágyúk és virágok” – Cziffra György emlékezete című tudományos, nemzetközi konferencia az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet és a Cziffra György Fesztivál együttműködése révén jött létre. Cziffra György zongoraművész pályája olyan tudományközi megközelítést igényel, amely az esztétikai paradigmaváltások, a zongorajáték hagyományai, a XX. századi magyar történelem, valamint a nemzetközi zenepiac együttesét tudja átfogni. A művész pályaképét első ízben tudományosan megközelítő konferencia kulcsszavait Szabados György zeneszerző visszaemlékezése adta: Cziffra György számára „Liszt lehetett az, akinek zenéjén át a szeretet sugarai ide-oda vetültek az új haza és a hátrahagyott keserű magyar valóság itt élő népe között. Mert ontotta a szépséget, és nem kímélte önmagát”. A szervezők hosszabb távon azt a célt tűzik ki Cziffra munkásságának részletes feldolgozása révén, hogy elindítsák a korszerű életrajzi kutatást és zongoraművészi fogadtatásának feltárását, valamint megrajzolják az emigráns magyar zenészek történetét. A rendezvényen hazai és nemzetközi kutatók, valamint pályatársak tekintik át a kutatás már meglévő eredményeit.

IDŐPONT: 2019. november 20., 10.00

HELYSZÍN: DUNA PALOTA (1051 Budapest, Zrínyi u. 5.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet

NÉPTÁNC- NYELVEN

SZIMPÓZIUM TIMÁR SÁNDOR
KÖZELGŐ 90. SZÜLETÉSNAJPA
TISZTELETÉRE

2019. DECEMBER 4.

MAKOVECZ KÖZPONT ÉS ARCHÍVUM
1125 Budapest, Városhkúti út 2.

Néptáncnyelven SZIMPÓZIUM TIMÁR SÁNDOR KÖZELGŐ 90. SZÜLETÉSNAJPA TISZTELETÉRE

SZIMPÓZIUM

Timár Sándor, a Nemzet Művésze címmel kitüntetett, Kossuth-díjas magyar koreográfus, táncpedagógus, a Csillagszemű Gyermektáncgyűttes alapítója, a Magyar Állami Népi Együttes egykori vezetője hamarosan 90 éves lesz.

A Mester (valamennyien, akik tanítványai voltunk, így hívtuk) olyan művészi életutat futott be, amelyhez hasonlót kevesen tudhatnak magukénak. A világ számos pontján ismertette meg a magyar néptáncot, nemcsak a színpadon, hanem a való életében, azaz táncgyűttesi próbák keretén belül. Nevéhez fűződik a ma már UNESCO-díjas táncházmozgalom elindítása, metodikájának létrehozása.

Timár Sándor a Színház- és Filmművészeti Főiskola koreográfus szakán végzett, majd az Állami Balettintézet néptáncotagozatának tanszékvezetője volt. 1981-től a Magyar Állami Népi Együttes művészeti vezetője. 1993-ban feleségével, Timár Böskével megalapította a Csillagszemű Gyermektáncgyűttest. *Néptáncnyelven* című könyve alapos bepillantást enged a magyar néptánc metodikájába.

A szimpóziium Timár Sándor művészetét mutatja be több oldalról, avatott szakemberek segítségével. Az előadók valamennyien Timár tanítványai, illetve munkatársai voltak.

IDŐPONT: 2019. december 4., 10.00

HELYSZÍN: MAKOVECZ KÖZPONT ÉS ARCHÍVUM
(1125 Budapest, Városhkúti út 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Fotó: Fodor László

MMA-ösztöndíjprogram

A Magyar Művészeti Akadémia 2019 tavaszán három évre szóló, havi bruttó 200 000 forint összegű művészeti ösztöndíj elnyerésére hirdetett pályázatot 100 fő részére, amely program lebonyolítására az MMA MMKI-t bízta meg. Az ösztöndíjprogram célja – programszerű, három évre szóló – alkotó- és előadó-művészeti, valamint művészetelméleti tevékenységek támogatása, magas színvonalú művészi és művészetelméleti tevékenységek anyagi feltételeinek megteremtése kilenc pályázati

kategóriában. A döntőbizottság döntése alapján 2019 szeptemberétől immár a második 100 fős évfolyam nyertesei kezdhették meg az MMA támogatásával művészi programjukat.

Az ösztöndíjprogram 100 nyerteséről és az általuk megvalósított programokról bővebben honlapunkon tájékozódhat: <https://osztondij.mma-mmki.hu>

Az ösztöndíj évente meghirdetésre kerül, a következő kiírás várható időpontja 2020. március-április hónap.

MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet Dokumentációs Központ és Szakkönyvtár

A könyvtár az MMA MMKI keretei között gyűjti, megőrzi, feltárja az MMA történetével, működésével és az MMA akadémikusaival kapcsolatos írott, nyomtatott, audiovizuális és elektronikus dokumentumokat, valamint hozzáférést biztosít a kortárs művészeti kutatások számára.

Szakkönyvtárként Magyarországon egyedülállóként gyűjti, rendszerezi a művészetelméleti és módszertani hazai és külföldi kiadványokat, folyóiratokat, szaklapokat, gyűjti az általános ismeretterjesztés céljából indokolt könyveket, folyóiratokat.

A KÖNYVTÁR KÉT HELYSZÍNEŲ VÁRJA OLVASÓIT:

- Kutatás céljából a Budakeszi út 38. szám alatt található Hild-villában. Látogatásához előzetes bejelentkezés szükséges Vass Johanna könyvtárvezetőnél az alábbi elérhetőségeken:

E-mail cím: vass.johanna@mma-mmki.hu

Telefon: (+36-30) 986-8754

- Az érdeklődő közönség számára a Pesti Vigadó földszintjén található könyvtárunk nyitvatartási időben, helyben használat céljára elérhető az alábbi időpontokban:

Hétfő: 10.00 – 18.00

Kedd: 13.00 – 16.00

Szerda: 10.00 – 16.00

Csütörtök: 13.00 – 16.00

Péntek: 10.00 – 14.00

Könyvtári beszélgetések

Csinszka közgyűjteményekben őrzött kéziratok hagyatéka

(VERS, LEVÉL, MEMOÁR)

Boncza Berta, Csinszka különleges teremtés volt, aki világéletében többre vágyott az aprószerepnél. A magyar és svájci leánynevelő intézetekben nevelkedő, de a családi és társadalmi konvenciók ellen lázadó fiatal lány kezdettől fogva művészi karrierrel álmodozott. Mindezt alátámasztja kéziratok hagyatéka. Közgyűjteményekben fennmaradt több mint 600 általa írt és neki címzett levél sorain keresztül betekintést nyerhetünk a csucsai lány mindennapjaiba. A többnyire irodalmi igénnyel megírt levelei a költő, majd a festő feleségeként is a legfőbb művészi kifejező eszközei maradtak; egyben párhuzamot, átjárást engednek a verseihez is.

ELŐADÓ: ZEKE ZSUZSANNA irodalomtörténész

IDŐPONT: 2019. október 30., 17.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, könyvtár (1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

„Kis Kidéből nékem el kell menni...”

- BESZÉLGETÉS FEHÉR ANIKÓVAL A JÁRDÁNYI PÁL MUNKÁSSÁGÁT BEMUTATÓ KÖTETÉRŐL

Járdányi Pál a XX. századi magyar népzene kutatás egyik meghatározó alakja. Kodály tanítványaként megalkotta a népzene rendszerezésének azt a módszerét, amely ma is alapja a magyar népdalok összkiadásának. Bár rövid alkotói pálya adatott neki, Járdányi Pál szakíróként, zeneszerzőként és zenepedagógusként jelenetős életművet hagyott hátra.

ELŐADÓ: FEHÉR ANIKÓ népzene kutató, karnagy, az MMA MMKI tudományos munkatársa

IDŐPONT: 2019. november 27., 17.00

HELYSZÍN: PESTI VIGADÓ, könyvtár (1052 Budapest, Vigadó tér 2.)

Kérjük, részvételi szándékát honlapunkon, az Online jelentkezés aloldalon keresztül jelezze: www.mma-mmki.hu

Az MMA Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet Dokumentációs Központ és Szakkönyvtárban 2019-ben elérhető hazai és külföldi adatbázisok

→ ARCANUM DIGITÁLIS TUDOMÁNYTÁR

Több száz szakfolyóirat, közlöny, akadémiai közlemény, évkönyv, heti- és napilap, lexikon és kézikönyv található meg teljes szöveggel a magyar tartalmakat biztosító adatbázisban. Az ADT a XIX-XX. századi hungarikumok egyik legnagyobb online gyűjteménye, a magyar művelődés-, társadalom- és gazdaságtörténet fontos forrása. A gyűjtemény anyaga nagyrészt XX. századi kiadványokból áll össze, de bőségesen találunk XIX. századi és ritkábban XXI. századi szövegeket is.

→ AKADÉMIAI KIADÓ

Az Akadémiai Kiadó 8 magyar és 46 angol nyelvű folyóirata teljes szöveggel elérhető a több tudományágra kiterjedő adatbázisban.

→ ACADEMIC SEARCH COMPLETE

A multidiszciplináris adatbázisban teljes szöveggel érhetjük el 8800 folyóirat tudományos cikkeit, gyakran a legfrissebb számokat is beleértve.

→ JSTOR

A JSTOR teljes szövegű adatbázisban több más tudományterület mellett elsősorban társadalomtudományi folyóiratcikkek érhetők el. Az adatbázis főleg archív tartalmakat szolgáltat, a folyóiratok legfrissebb, 2-5. évfolyama nem érhető el benne. Az egyes tematikus kollekciók mellett közkönyvtárak (Public Library Collection I-III) és múzeumok (Museums Collection) számára kedvezményes áron kínálják a gyűjtemény nagy részéhez való hozzáférés lehetőségét.

→ KRONOSZ KIADÓ

A Kronosz Kiadó 2012 tavaszán alakult. Fő profilja a társadalomtudományi szakkönyvek, azon belül is elsősorban a történelmi és a pécs-baranyai helytörténeti kiadványok, de irodalomtörténeti, művészeti könyvek is szerepelnek kínálatában. Az adatbázis a kiadó teljes könyvállományát tartalmazza.

→ L'HARMATTAN KÖNYVKIADÓ

A L'Harmattan Könyvkiadó komplex digitális adatbázisa. Jelenleg több mint 1400, többnyire magyar nyelvű bölcsészeti- és társadalomtudományi szakmunkát, tankönyvet és forráskiadványt tartalmaz, több mint 20 tudományterületi kategóriába rendszerezve, szabadon olvasható és kereshető formában.

→ NEMZETI AUDIOVIZUÁLIS ARCHÍVUM

→ OSIRIS KIADÓ

Az Osiris Kiadó 1994 óta meghatározó szerepet tölt be a hazai humán- és társadalomtudományi, felsőoktatási és szépirodalmi könyvkiadásban, és egyben szellemi műhelyként is működik. Az adatbázis közel 1700 kötetet tartalmaz 20 tudományterületi kategóriába rendezve.

→ PROJECT MUSE

A bölcsészeti- és társadalomtudományi adatbázisban elsősorban egyetemi kiadók folyóiratai és könyvfejezetei érhetők el teljes szöveggel. Az adatbázis 120 kiadó mintegy 700 folyóiratának tartalmát szolgáltatja.

→ SZOTAR.NET

Az Akadémiai Kiadó angol, német, francia, holland, olasz, orosz és spanyol szótárai mellett egy- és többnyelvű szakszótárak teljes szócikkanyaga hozzáférhető az adatbázisban.

Az egynyelvű szótárak közt megtalálható *A magyar helyesírás szabályai* 12. kiadása, az *Idegen szavak és kifejezések szótára*, a *Magyar értelmező kéziszótár* és a *Magyar szinonimaszótár* is. A keresőfelületen egyszerre több szótár szóanyagában lehet keresni.

→ TINTA KIADÓ

Az adatbázisban a Tinta Kiadó 11 nagyszótára (értelmező szótár, etimológiai szótár, idegen szavak szótára, szinonimaszótár, ellentétes jelentésű szavak szótára, régi szavak szótára, magyarító szótár, rövidítések szótára, kiejtési szótár, szólás- és közmondásszótár, összetételek listája) egy felületen érhető el.

→ TYPOTEX KIADÓ

Az adatbázisban a Typotex Kiadó több mint 600, többnyire magyar nyelvű kiadványa érhető el: felsőoktatási tankönyvek, jegyzetek és szakkönyvek a természeti- és a társadalomtudományok köréből. Az adatbázis az IP-alapú azonosítás mellett eduID-alapú azonosítással is használható.

Makovecz Központ és Archívum

Az MMA MMKI üzemeltetésében működő budapesti Makovecz Központ és Archívum eredetileg családi háznak épült: Makovecz Imre magának és a feleségének építtette. Beköltözését már nem érhetette meg, így sorsára várva az épület végre betöltheti feladatát, és ha fizikai valójának nem is, de szellemi nagyságának most otthont adhat. A házban rekonstruálásra került Makovecz Imre dolgozószobája, valamint egy kisebb kiállítótér is helyet kapott. A központban megtalálható a teljes életmű: tervek, rajzok, írások, fényképek, létrehozva ezzel a Makovecz Archívumot, amely rövid időn belül kutatási célokra is alkalmassá válik.

A Makovecz Központ és Archívum látogatható minden hétfőn, szerdán és pénteken 14-17 óráig.

A Makovecz Központ rendezvényeire a belépés ingyenes, de a ház befogadóképességére való tekintettel regisztrációhoz kötött, kérjük részvételi szándékát ezekre a programokra az office@makovecz.hu e-mail címen, vagy a (+36-30) 314-4879 telefonszámon jelezze.

CÍM: 1125 Budapest, Városkúti út 2.

HONLAP: www.makovecz.hu

A Makovecz Központ és Archívum előadás-sorozatai

Makovecz kávéház

Minden hónap második hétfőjén 16 órától tematikus előadásokkal várják a látogatókat a Makovecz Központ és Archívum épületében, ahol szakértők és laikusok egyaránt közelebb kerülhetnek Makovecz Imre munkásságához és szellemiségéhez. Az előadások házigazdája: **Csernyus Lőrinc**, Ybl-díjas építész, Makovecz-tanítvány.

Makovecz Imre és a nomád nemzedék

Kiss Ferenc „hangépítész” sorozata havi rendszerességgel kerül megrendezésre. Makovecz Imre életműve ezer szállal kötődik a múlt század hetvenes éveiben kibontakozó népművészeti mozgalomhoz. Szellemissége, gondolatai nagy hatással voltak az úgynevezett „nomád nemzedék” képviselőire. Zenészek, kézművesek, táncosok éppúgy mesterüknek tekintik, mint sok építész. Házigazdánk, a legendás sevillai magyar pavilon programzenéjének alkotója, **Kiss Ferenc** a mester szellemi örökségéről beszélget vendégeivel és azok tanítványaival. Felidézi velük a nagy találkozásokat, a meghatározó, fontos pillanatokat, latolgatva a jövő lehetőségeit is.

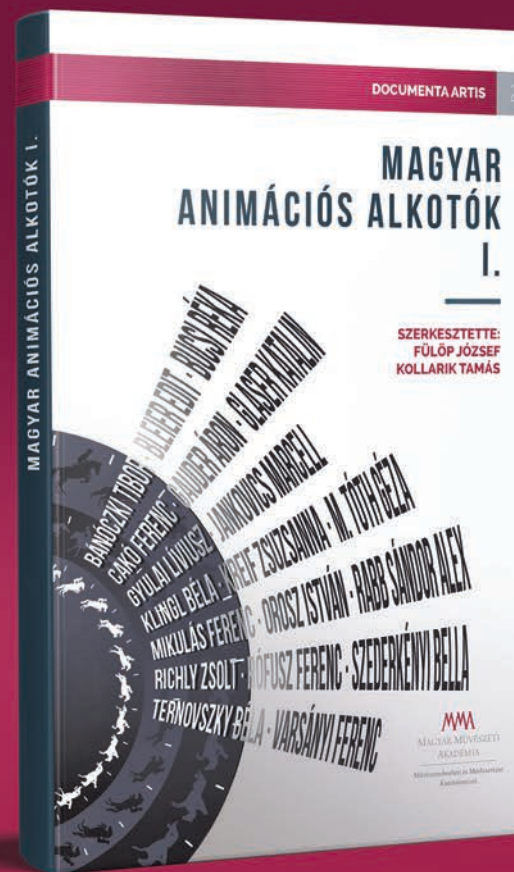
Ég és föld között

Makovecz Anna antropozófiai sorozata havi rendszerességgel kerül megrendezésre. „Apám félmondatai erős hangulatként maradtak meg bennem, és formálták az életemet. Mondatok, amik a csillagos égről szóltak, egy tájról, egy fáról, vagy arról, hogy ő hogyan evett gyerekkorában aludt tejet friss kenyérrel... Ezek az emlékek inspiráltak arra, hogy olyan embereket hívjak a Makovecz Házba, akik jó eséllyel ugyanarról a világról fognak nekünk beszélni.” (Makovecz Anna)

Makovecz-beruházások

A kifejezetten építészeknek szóló előadás-sorozat havi rendszerességgel kerül megrendezésre, amelyen a felújítási, illetve építési terveket készítő építészek mutatják be az érdeklődőknek a Makovecz-Kormányhatározat Beruházási Programja által érintett épületeket. Az előadások alkalmával az eredeti Makovecz-tervek, illetve az újonnan készült tervek, műszaki megoldások kerülnek ismertetésre kifejezetten építészek, építészhallgatók számára. Ennek során a beruházásokat bemutató kisfilmekből is vetítenek részleteket.

Újdonság! Documenta Artis sorozatunk új kötete

Documenta Artis 2

Magyar animációs alkotók I.

SZERKESZTETTE:
FÜLÖP JÓZSEF
ÉS KOLLARIK TAMÁS

Documenta Artis sorozatunk már megjelent kötete

Documenta Artis 1

Magyar forgatókönyvírók I.

SZERKESZTETTE:
KOLLARIK TAMÁS ÉS KÖBLI NORBERT

Mindkét kötet megvásárolható az [Írók Boltjában](#) (1061 Budapest, Andrássy út 45.)

Fundamenta Profunda sorozatunk eddig megjelent kötetei

Fundamenta Profunda 1
**Az alkotás szabadsága
és a szerzői jog
metszéspontjai**
KONFERENCIAKÖTET

Fundamenta Profunda 6
FALUSI MÁRTON
**Jog és irodalom, haza és haladás
a magyar esztétörténetben**

Fundamenta Profunda 2
**A felsőfokú
művészeti képzés
Magyarországon**
SZERKESZTETTE:
KUCSERA TAMÁS GERGELY – SZABÓ ANDREA

Fundamenta Profunda 7
Divertimento concertante
Tanulmányok Bartók Béláról
és Járdányi Pálról
SZERKESZTETTE:
FEHÉR ANIKÓ – WINDHAGER ÁKOS

Fundamenta Profunda 3
Animációs körkép
A magyar animáció oktatási, intézményi,
forgalmazási és pályázati lehetőségei
– rövid történeti áttekintéssel
SZERKESZTETTE:
FÜLÖP JÓZSEF – KOLLARIK TAMÁS

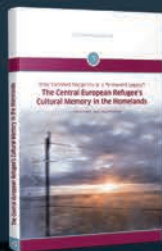

Fundamenta Profunda 8
„Sereglés voltam egymagam”
Tanulmányok Csoóri Sándorról
SZERKESZTETTE: FALUSI MÁRTON

Fundamenta Profunda 4
**A kortárs irodalomértelmezés
perspektívái**
SZERKESZTETTE: FALUSI MÁRTON

Fundamenta Profunda 9
FEHÉR ANIKÓ
**„Kis Kidéből nékem
el kell menni...”**
Járdányi Pál, a népzene kutató

Fundamenta Profunda 5
**Only Vanished Footprints
or a Permanent Legacy?**
**The Central European Refugee's
Cultural Memory in the Homelands**
EDITORS:
MÁRTON FALUSI – ÁKOS KÁROLY WINDHAGER

Fundamenta Profunda 10
Mozgókép és paragrafusok
A filmgyártás intézményi
és szabályozási kérdései
SZERKESZTETTE:
KOLLARIK TAMÁS – VARGA BALÁZS

A sorozat eddig megjelent kötetei megvásárolhatók a www.xantusz.hu oldalon
vagy az **Írók Boltjában** (1061 Budapest, Andrásy út 45.)

Online elérhető műhelytanulmányok www.mma-mmki.hu/kiadványok

A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézete tudományos eredményeiről és kutatásaiban elért sikereiről számot adva, illetve az egyes konferenciák méltó lezárásaként az elhangzott előadásokból készült tanulmányokat elektronikus kötetek formájában teszi közzé honlapján, mindenki számára elérhető formában.

Eddig megjelent kiadványaink:

ÚJDONSÁG www.mmalexikon.hu KORTÁRS MAGYAR IRODALMI MŰVEK ÉS ESEMÉNYEK LEXIKONA

Kutatóintézetünk 2019. május 27-én hozta nyilvánosságra a kortárs magyar irodalmi műveket és eseményeket bemutató weboldalát. A *Magyar irodalmi művek és események 1956–2016* című kutatási program 2018-ban indult, és várhatóan 2021-re nyolcszáz szócikkben dolgozza fel a magyar irodalom hatvan évét. Az ingyenesen elérhető és folyamatosan frissülő honlap mellett az MMA MMKI nyomtatott formátumú lexikonban is közzé fogja tenni a kutatás eredményeit, amelynek célja a kortárs magyar irodalom értékeinek tudatosítása és népszerűsítése.

A lexikon műközpontú és horizontális megközelítésben, évről évre, időrendben haladva, de számtalan kereszthivatkozást létesítve az 1956 és 2016 között kiadott legfontosabb magyar szépirodalmi műveket, valamint az irodalmi gondolkodást meghatározó eseményeket vizsgálja. Az első olyan áttekintés, amely az összmagyar irodalmat veszi alapul, amelynek a határon túli alkotások integráns részei. Az MMA MMKI a kortárs művészeti szemléletmódok, stílusok lehető legátfogóbb feltárására és elemzésére törekedve tervezi, hogy a lexikon tárgykörét más művészeti ágakra is kiterjeszti.

Az irodalmi lexikon szócikkeit a kutatócsoport tagjai, valamint felkért külső szakértők válogatják és írják. Főszerkesztője Pécsi Györgyi irodalomtörténész, az MMA levelező tagja és Falusi Márton költő, az MMA MMKI tudományos főmunkatársa. A szerkesztőbizottság által elfogadott meghatározott szempont volt, hogy egy szerző legfeljebb öt könyvről készüljön szócikk, és a hozzájuk kapcsolt, válogatott szakirodalom is legfeljebb öt értekező művet tartalmazzon.

A nagyszabású vállalkozás egyszerre nyújt eligazodást a szakma, az oktatás és a tágabb értelemben vett olvasóközönség számára. A világos, jól követhető és rövid elemzések az irodalomtörténet korszerű módszereiből kiindulva, ismeretterjesztő céllal hívják föl az érdeklődők figyelmét a kortárs magyar irodalom jelentős teljesítményeire.

„Szeretném megmutatni az embereknek, milyen csodálatos dolog a népzene”

INTERJÚ FEHÉR ANIKÓ NÉPZENEKUTATÓVAL

Fehér Anikó karnagy, népzenekutató, szerkesztő korábban a Magyar Rádió népzenei szerkesztője, majd a Duna Televízió népművészeti szerkesztőségének nívódíjas vezetője volt. Számos dokumentumfilm, rádió- és televízióműsor elkészítése fűződik nevéhez. Gyakran tart előadást itthon és külföldön, emellett koncertek, zenei események műsorvezetőjeként is tevékenykedik. A Nemzetközi Kodály Társaság igazgatósági tagja, valamint a Népművészet Ifjú Mestere és a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjének tulajdonosa. A Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézet tudományos főmunkatársát hivatásáról, terveiről, céljairól, illetve pályafutásának jelentős fordulatairól kérdeztük.

- **Milyen kutatói tevékenységeket folytatsz, milyen projekten dolgozol éppen a Magyar Művészeti Akadémia Művészetelméleti és Módszertani Kutatóintézetnél?**
- Kiseb és nagyobb feladataim egyaránt vannak: most vagyok túl egy nagyon komoly munkán, amelynek eredménye egy nemrégiben megjelent monográfia. A kötet egy jelentős XX. századi népzenekutató, Járdányi Pál munkásságát és általánosságban az adott korszak népzene kutatását foglalja össze. Emellett már folynak a következő kiadvány előkészületei, amely egy átfogó „füveskönyv” lesz a magyar népzeneről, és minden fontos ismeretet tartalmaz majd a témában. Az őszi félévben két nagyszabású tudományos konferencia, egy szimpózium, valamint az *Esték a Hild-villában* előadás-sorozat szakmai szervezését vállaltam. A fennmaradó időmben folyamatosan publikálok, recenziókat és kritikákat írok fiatal népzeneészek tevékenységéről, ezzel is segítve a munkájukat.
- **Milyen személyes indíttatása van a népzene iránti szeretetednek?**
- Egyrészt az ismertégi körömben rengeteg ember foglalkozik népzenevel, akikkel különféle módon kerültem kapcsolatba, ők vagy otthonról hozták magukkal a népzene iránti érdeklődést, vagy máshol találták azt meg. Az én esetemben az előbbi van érvényben: édesapám néprajz- és népzenekutató, 88 évesen még mindig publikál. Az első népzenei emlékeim hozzá köthetők, folyamatosan jegyezte le a falunkban gyűjtött népdalokat, amelyeket a mai napig is fel tudok idézni.

- **Mikor döntötted el, hogy a népzene kutatásával szeretnél foglalkozni?**
- A táncházmozgalom indulása idején még viszonylag fiatal voltam, de nagyon megérintett, így nem volt kérdés, hogy második generációs tánc házas leszek. Ezután bekerültem a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemre. Tánc házba kezdtem járni, és már akkor kiderült, hogy minden bizonnyal a népzenevel való foglalkozás lesz az én utam. Énekeltem, táncoltam, valamint hangszerjátékkal is próbálkoztam, a Népművészet Ifjú Mestere lettem. A néptánc a mai napig elkísért, különféle tánc házvezetői tanfolyamokat is elvégeztem. Mindemellett gyűjteni jártam Erdélybe és magyarországi falvakba, azonban mindig is a népzene szerkezete, elemzése érdekelt a legjobban, amely egyébként viszonylag keveseket foglalkoztat. Ugyanakkor az én életemben nemcsak a népzene, de a komolyzene is nagyon fontos szerepet játszik. Ahogy Kodály mondta, „a népdalhoz a legrövidebb út a zenei műveltségen át vezet”. Ez az én jelmondatom. Viszont ahhoz, hogy hiteles népzenekutató legyek, egy nagyon komoly klasszikus zenei tudásra volt szükségem. A Zeneakadémián hamar kiderült, hogy a népzene lesz az én irányom: azóta is végigkíséri az életemet, ez az, amivel igazán szeretek foglalkozni.
- **Ki volt az a személy, aki nagy hatással volt rád, illetve a mai napig motivál téged? Honnan merítesz inspirációt a munkádhoz?**
- Leginkább Kodály Zoltánt emelném ki, aki mindent tudott a népzeneről, emellett nagyon egyenesen, határozottan segítette a magyar népzene útját: a gyűjtést, a feldolgozást, az elemzést, a népszerűsítést és még sorolhatnám. Ma nincs hozzá fogható ember a szakmában, mégis mindig keresem, hogy kiben látom meg őt. Egy igazi példakép számomra, hiszen amit ő mond, az nekem mindig vigaszt és biztonságot jelent. Az összes írását, levelét olvastam, mindenre adott választ és hihetetlenül egyenes ember volt. Sajnos személyesen nem találkozhattunk...
- **Mivel foglalkozol, amikor éppen nem kutatóként tevékenykedsz? Van esetleg valamilyen hobbid?**
- Az egyik legfontosabb hobbit a munkám: nagyon szeretek írni, és ezzel a fiatalokat segíteni. Negatív kritikát nem szoktam írni, ha valami nem tetszik, akkor inkább hallgatok. A másik a családom, a főzés, a már felnőtt gyermekeim meghallgatása. Mindemellett néhány éve elkezdtem a gyapjú megmunkálásával foglalkozni: nemezelek, ehhez kapcsolódóan több tanfolyamot is elvégeztem. Nagyon élvezem azt, hogy gyapjúból készítek el egy tárgyat, például sálát, táskát, cipőt vagy kalapot. A tévben, interneten véghezvitt dolgok elszállnak, viszont ezek a saját készítésű tárgyak, ruhadarabok megmaradnak, bármikor viselhetjük őket. Jó érzéssel tölt el, hogy olyasvalamit alkothatsz, ami nem a percé, hanem maradandó.
- **Hogyan értékelnéd a tavaszi félévben lezajlott *Esték a Hild-villában* című előadás-sorozatot, amelynek immár második alkalommal voltál szervezője és házigazdája?**
- Nagyon sok időt töltöttem a televízióban, nekem ez mindig nagyon fontos volt és szeretem is csinálni. Az *Esték a Hild-villában* sorozat egyes alkalmainak levezetése egy-egy televíziós adásra emlékeztet, hiszen nagyon hasonló a felépítése. A legutóbbi előadás-sorozattal a 2020 szeptemberében tartandó Eucharisztikus Kongresszusra készültünk elő, amelyre Budapesten fog sor kerülni. Tudvalevő, hogy a magyar népesség 18%-a vallja magát vallásosnak, és ők sem gyakorolják rendszeresen hitüket. Ehhez képest ennek a sorozatnak hatalmas sikere lett.

Több oldalról közelítettük meg az eucharisziát, amely az utolsó vacsora emléke: egy misztikus, megfoghatatlan valami. Valójában magát a szót is kevesen tudnák meghatározni, beszélünk róla, de nem ismerjük a tényleges jelentését. Most sem határoztuk meg pontosan, csupán körüljártuk, többek közt filozófiai, vallástörténeti, zenei, irodalmi oldalról, amely nem egyszer telt házas előadásokat eredményezett.

■ **Említetted, hogy az őszi félévben többek közt két nagyszabású konferencia lebonyolításában is részt veszel, ezek milyen eseményekhez kapcsolódnak?**

■ A szeptemberi konferenciát Bárdos Lajos születésének 120. évfordulója alkalmából szerveztük. Bárdos Lajos Kodály tanítványa és utódja, ő a másik példaképem. Több oldalról mutatjuk be: zeneszerző, tanár, könyvkiadó, emellett az „egész ország levelezőpartnere”, segítőtársa, és nem mellesleg zseniális, tizenegy gyermekes családapa. Családtagjai közül is lesz előadónk. Sokan éneklük kórusműveit, de kevesen tudják, hogy nagyon fontos népzenei elemzési rendszert fektetett le. Azt vizsgálta, hogy a népzeneben látott jelenségeket hogyan magyarázzuk meg a klasszikus zene segítségével. Az ezt követő konferenciát Kokas Klára születésének 90. évfordulója tiszteletére rendezzük meg októberben, akit én magam is jól ismertem. Akkoriban történt, hogy az osztálytársaim elhívtak magukkal a Budapesti Művelődési Központba, ahol először találkoztam vele: egyszer csak megpillantottam egy 50 év körüli hölgyet, aki legnagyobb meglepetésemre óvodásokkal játszott a földön. A gyerekek mozogtak, szólt a zene, imádták őt. Mint kiderült, ez a napjainkban már jól ismert Kokas-módszer élő példája volt. Ő is a Zeneakadémián végzett, de zenepszichológus is volt, aki a zene felszabadító erejét kívánta megmutatni, vagyis nem a szigorú éneklést, hanem azt, hogyan lehet a zenével élni, mozogni rá, illetve improvizálni. Azt is felfedezte, hogy a zenének vannak bizonyos transzferhatásai, amelyek az agy egyes területeit stimulálják. Említésre méltó az a decemberi szimpózium is, amely Timár Sándor néptánc-koreográfust köszönti majd 90. születésnapján. Ezen az eseményen többek közt felesége és fia is elő fognak adni. Mindemellett pedig ott van az *Esték a Hild-villában* sorozat, amelynek középpontjába az elmúlt évszázad népművészetkutatása és annak fejlődése került.

■ **Milyen terveid vannak a jövőre nézve?**

■ Egyetemista koromtól kezdve ugyanaz az egy tervem van, amelyet több különböző helyen és módon igyekszem véghezvinni: konferenciák, cikkek, írások, könyvek, előadások, egyetemi órák stb. segítségével szeretném megmutatni az embereknek, milyen csodálatos dolog a népzene, hiszen Kodály szavaival élve „mindenre van hangja”. Az éneklésen túl nagyon fontos, hogy ismerjük a népzene felépítését is, és ehhez nem kell feltétlenül zenésznek lenni. Mindannyian többek leszünk általa, ha mindezt megismerjük, hatalmas világ tárulhat elénk. A közeljövőben a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetemen szerveződik majd egy továbbképzés-sorozat tanároknak, amelynek keretében szintén népzenei ismereteket adhatok át, ezzel is közelebb kerülve ahhoz, hogy megmutassam a népzene lényegét, illetve megszerettessem azt az emberekkel.

Borbély Réka

Fontos tudnivalók

Rendezvényeink ingyenesen látogathatók, azonban a részvétel minden esetben regisztrációhoz kötött. Kérjük, részvételi szándékát az adott rendezvényre honlapunkon keresztül jelezze!

ELÉRHETŐSÉGEINK:

Hild-villa, az MMA MMKI székháza

1121 Budapest, Budakeszi út 38.

Honlap: www.mma-mmki.hu

Facebook: www.facebook.com/mmammki

Instagram: www.instagram.com/mma_mmki

E-mail: rendezveny@mma-mmki.hu

MEGKÖZELÍTHETŐSÉG:

- **Gépkocsival érkező vendégeink** részére korlátozott számban helyet biztosítunk parkolónkban. Kérjük, regisztrációkor előre jelezze parkolási igényét!
- **Tömegközlekedéssel érkező vendégeink** a Széll Kálmán térről induló 22, 22A, 222 számozású buszokkal közelíthetik meg az épületet a Bíróság megállóig közlekedve.

Magyar Művészeti Akadémia
Művészetelméleti és Módszertani
Kutatóintézet